Pályamű

a Fővárosi Törvényszék
általános elnökhelyettesi állására

Vavrikné dr. Tripsánszki Ágnes
igazgatási feladatokkal megbízott bíró
2024. november 25.

Tartalomjegyzék

Bevezetés 3
Vonatkozó jogszabályok és szabályozók 3
Ügyforgalmi adatok 11
Az ítélkezés időszerűsége 13
Az általános elnökhelyettes irányítása és ellenőrzése alá tartozó szervezeti egységek és személyek 18
A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény bíróságokat érintő rendelkezéseinek megvalósulása 22
Összegzés 24

Bevezetés

Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán végeztem 1991-ben. Már az egyetemi tanulmányaim során fokozott érdeklődés, egyfajta érzékenység alakult ki bennem a polgári eljárásjog iránt, és ez határozta meg azt a döntésemet, hogy polgári ügyszakos bíró akarok lenni. 1991. március 1. napján léptem be a bíróság kötelékébe, 1993. december 1. napjával neveztek ki bírónak. Egy öt éves időszakot leszámítva, amikor édesanya voltam, több mint 20 éven keresztül a Pesti Központi Kerületi Bíróságon dolgoztam. 2011. július 1. napjától a Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiumába beosztott elsőfokú bíró vagyok. Szeretek bíró lenni. Szeretem a munkám, a hivatásom. Nem voltak igazgatási ambícióim. Ezért volt komoly döntési helyzet, amikor 2020 szeptemberében a Polgári Kollégium vezetője csoportvezető-helyettesi feladatok ellátására kért fel a kollégium elsőfokú csoportjában. Támogatott és bátorított. Elvállaltam és nagy lelkesedéssel végeztem a munkám közel három éven keresztül, azt gondolom, hogy vezetőtársaim és kollégáim megelégedésére is. Ezért is fogadtam el a Fővárosi Törvényszék elnökének felkérését arra, hogy lássak el igazgatási feladatokat a Fővárosi Törvényszék elnökségén. Az eltelt rövid, két és fél hónapban munkatársaimtól sok segítséget, bátorítást és ösztönzést kaptam. Az eltelt időszak lehetővé tette, hogy belelássak egy törvényszéki elnökhelyettes mindennapjaiba, de elegendő volt arra is, hogy felelősséggel döntsek abban a kérdésben, hogy az ítélkező tevékenységet háttérbe szorítva, a Fővárosi Törvényszék dolgozóinak szolgálatába álljak. Ebben nemcsak a jelenlegi és korábbi vezetőtársaim támogattak, hanem a bíróságon dolgozó kollégáim is bátorítottak, akikkel az épület folyosóin találkozom nap mint nap. Ezért benyújtom a pályázatomat az Országos Bírósági Hivatal elnöke által 429.E./2024. (X.24.) OBHE határozattal kiírt, a Fővárosi Törvényszék általános elnökhelyettesi állására.

Vonatkozó jogszabályok és szabályozók

Pályázatom kiindulópontja, hogy a bíróság elnökét akadályoztatása esetén az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti. Ezért a normatív hátteret tekintve ismertetni kell azt, hogy mi a feladata a törvényszék elnökének, mert ebből kiindulva határozható meg az, hogy melyek a törvényszék elnökhelyettesének a feladatai.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 123. § (1) bekezdése rögzíti azt, hogy az elnökhelyettes a bíróság elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A bíróság elnökének feladat- és jogkörét a Bszi. VIII. Fejezet 34. pontja határozza meg.
A 119. § szerint a bíróság elnöke
a) a költségvetési keretek között gondoskodik a bíróság működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekről,
b) gyakorolja a törvény által hatáskörébe utalt munkáltatói jogokat,
c) irányítja a bíróság pénzügyi, gazdasági tevékenységét,
d) ellenőrzi az eljárási határidők megtartását,
e) gondoskodik az ügyviteli és igazgatási szabályok megtartásáról,
f) az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a vezetése alatt álló bíróság munkarendjét és munkatervét,

jóváhagyja a kollégiumok munkatervét, továbbá ellenőrzi a betartásukat,
g) irányítja és ellenőrzi a nála alacsonyabb beosztású bírósági vezető igazgatási tevékenységét,
h) biztosítja a bírói testületek működési feltételeit, összehívja az összbírói értekezletet,
i) biztosítja az érdekképviseletek jogainak gyakorlását,
j) szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatási és továbbképzési feladatokat,
k) évente egyszer tájékoztatja az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet és a bíróság más dolgozóit
ka) a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről,
kb) a bíróság hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről,
kc) a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról,
kd) a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
l) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembe vételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért,
m) felelős az OBH elnöke határozatainak határidőben történő végrehajtásáért,
n) gondoskodik a bíróság ügyfélfogadási idejének és rendjének a központi honlapon és – amennyiben a bíróság saját honlappal rendelkezik – a bíróság honlapján történő közzétételéről, és
o) ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata a hatáskörébe utal.

Ezen túlmenően a Bszi. 120. § értelmében a törvényszék elnöke irányítja és ellenőrzi a területén működő járásbíróságok elnökeinek igazgatási tevékenységét.

A bíróságok igazgatásának szabályait meghatározó 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (Igazgatási szabályzat) 23. §-a az igazgatási intézkedésre jogosult bírósági vezető feladatait határozza meg általában.
(1) Az igazgatási intézkedésre jogosult a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján az OBH elnökének az igazgatási irányítása körébe tartozó eszközök keretei között és a stratégiai célkitűzéseit figyelembe véve felel az általa vezetett bíróság vagy szervezeti egység hatékony és időszerű működéséért, a magas szakmai színvonalon végzett igazságszolgáltatási tevékenységet biztosító tárgyi és személyi feltételek gazdaságos, átlátható és arányos megteremtéséért.
(2) A bíróság elnöke felelős a bíróság működésével kapcsolatban a jogszabályban előírt személyes adatokat tartalmazó, – az adatvédelmi szabályok figyelembevételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért és az adatok szolgáltatásáért.
(3) Az igazgatási intézkedésre jogosult igazgatási jogkörében jogosult és köteles minden olyan intézkedést megtenni, amely a hatékony és időszerű ítélkezési munkát és az eljárások ésszerű határidőn belüli befejezését elősegíti, továbbá biztosítja az arányos munkateher-elosztást.
(4) Az igazgatási intézkedésre jogosult köteles az igazgatás és ahhoz kapcsolódó döntéshozatal nyilvánosságát – a döntés-előkészítő anyagok kivételével – a szükséges mértékben biztosítani.

A bíróság elnökének jogairól és kötelezettségeiről fogalmaz meg általános rendelkezéseket az Igazgatási Szabályzat 24. §-a.
(1) A bíróság elnöke az igazgatási feladatainak ellátása során jogosult és köteles felhasználni a hatékony vezetés eszközeit, különösen a tervezési, értekezleti rendszert, a tájékoztatást, a beszámoltatási és jelentéstételi kötelezettséget, valamint az ellenőrzésnek ezen szabályzatban

meghatározott további formáit.
(2) A bíróság elnöke a szolgálati viszony keretében a bíróságok szervezeti egységeinek működését, feltételrendszerét érintő bármilyen igazgatási kérdésben – a szervezeti és működési szabályzat előírásain túlmenően is – olyan egyéb eseti adatszolgáltatást is előírhat, amely a bírósági vezető törvényen alapuló és az ítélkezés érdemét nem érintő igazgatási intézkedéseinek teljesítése és annak érvényesülése körében felmerül.
(4) A bíróság elnöke köteles:
a) gondoskodni az ügyfélfogadás idejének, rendjének a szabályozásáról és a bíróságok központi internetes honlapján és – amennyiben a bíróság saját honlappal rendelkezik – a bíróság internetes honlapján történő közzétételéről,
b) az ügyelosztási rendet és annak módosítását a bíróságon ismertetni, valamint az érintett bíróság – járásbíróság esetén a törvényszék – internetes honlapján közzétenni.
(5) A bíróság elnöke az igazgatási jogkörébe tartozó egyes feladatait az elnökhelyettesre vagy más bírósági vezetőre – a bíróság szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint – állandó jelleggel is átruházhatja.

Részletes, külön szabályozott feladatköröket fogalmaz meg az Igazgatási Szabályzat 25. §-a.
(1) Az ítélőtábla és a törvényszék elnökének feladatai különösen:
a) az OBH elnöke által meghatározott alapelveknek megfelelően szervezeti és működési szabályzatot készít, meghatározza a vezetése alatt álló bíróság ügyelosztási rendjét, a törvényszék elnöke meghatározza továbbá a járásbíróság ügyelosztási rendjét,
b) meghatározza a vezetése alatt álló bíróság munkarendjét és munkatervét, jóváhagyja a kollégiumok munkatervét,
c) irányítja és ellenőrzi az elnökhelyettes, a kollégiumvezető és kollégiumvezető-helyettes igazgatási tevékenységét,
d) biztosítja a bírói testületek működésének feltételeit, és segíti azok munkáját,
e) igazgatási és vezetői értekezletet tart,
f) folyamatos ellenőrzéssel segíti az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, az ügyek ésszerű határidőn belüli befejezését,
g) évente elkészíti a bíróvizsgálati és igazságügyi alkalmazottak értékelési tervét, és azt végrehajtja,
h) elkészíti a bíróság szervezeti egységeinek vizsgálati tervét és egyéb vizsgálati terveket,
i) vizsgálja és értékeli az érintett bíróság és a kollégiumok munkatervének, továbbá a törvényszék elnöke a járásbíróságok munkatervének az éves megvalósulását,
j) biztosítja a munkateher mérését és az arányos munkateher-elosztást,
k) szervezi és ellátja a hatáskörébe utalt oktatással és továbbképzéssel kapcsolatos feladatokat,
l) évente egyszer, az 53. § (1) bekezdésben szereplő beszámolójában tájékoztatja az OBH elnökét, – a Bszi. 119. § k) pontja alapján – az összbírói értekezletet – melyet a Bszi. 144. §-ában meghatározott feladatok ellátása érdekében is szükség szerint, de évente legalább egyszer összehív – és az igazságügyi alkalmazottakat a pályázatához csatolt pályaművében szereplő, adott időszakra vonatkozó tervek megvalósulásáról, a kitűzött célok, intézkedések végrehajtásáról, az azokhoz kapcsolódó igazgatási intézkedésekről, az ügyforgalmi és a gazdálkodási helyzetről, a bíróság működéséről,
m) gondoskodik a bírósági épület rendjének fenntartásáról,
n) a vezetése alatt álló bíróság ítélkezését az időszerűség és a magas szakmai színvonal biztosítása érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri,
o) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzat a hatáskörébe utal,
p) előterjeszti az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen

a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, -módosítás körében,
q) a félévet követő hónap 20. napjáig jelentést tesz az OBH elnökének a június 30-i, illetve december 31-i állapotnak megfelelően a két éven túl folyamatban lévő ügyek számáról, az elhúzódáshoz vezető okokról és az ügyek befejezése érdekében hozott intézkedésekről.
(2) A törvényszék elnökének feladata továbbá, hogy irányítsa és ellenőrizze a területén működő járásbíróságok elnökeinek igazgatási tevékenységét, valamint évente legalább egyszer a törvényszékhez megválasztott valamennyi ülnök részére értekezletet tartson a Bjt. 218. § (3) bekezdése szerint.

Az ítélőtábla és a törvényszék elnökének felügyeleti jogköreit az Igazgatási Szabályzat 26. § határozza meg.
Az ítélőtábla elnöke az ítélőtáblán, a törvényszék elnöke a törvényszéken és a törvényszék illetékességi területén működő járásbíróságokon a Bszi. 119. § g) pontja szerinti irányítási és ellenőrzési feladata keretében e szabályzatban írtak alkalmazásával figyelemmel kíséri, hogy a nála alacsonyabb beosztású bírósági vezetők:
a) miként teljesítik az igazgatási tevékenységükre vonatkozó jogszabályokban, az OBH elnökének szabályzataiban és határozataiban, az ítélőtábla, a törvényszék elnökének szabályozóiban, a bíróság munkatervében, a bíróság szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feladataikat és a hatáskörükbe tartozó ellenőrzési tevékenységüket,
b) számon kérik-e az általuk hozott intézkedések végrehajtását,
c) hasznosítják-e a korábbi vizsgálatok, értékelések tapasztalatait.

Az Igazgatási Szabályzat 25. § (4) bekezdése – a Bszi. 123. § (1) bekezdésében foglaltakkal összhangban – azt rögzíti, hogy az ítélőtábla, a törvényszék elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az elnökhelyettes teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint a hatáskörébe utalt, az állandó jelleggel átruházott igazgatási feladatokat, valamint az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatokat.

Ugyancsak a törvényszék elnökének feladatköreihez képest rendezi az elnökhelyettes feladatait a Fővárosi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ), ami a 8.1. pont alatt határozza meg a Fővárosi Törvényszék elnökének feladatait különösen.
Eszerint a Fővárosi Törvényszék elnöke
a) biztosítja és koordinálja a vezetése és irányítása alatt álló bírósági szervezetek működését és – a költségvetés keretein belül – az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket, felel a bíróság jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak, határozatoknak, intézkedéseknek és utasításoknak megfelelő hatékony működéséért,
b) ellátja a Bszi. 26. §-ában meghatározott, az ítélkezés egységének biztosításával összefüggő feladatokat,
c) a bíróság igazgatásával kapcsolatos feladatkörében
ca) irányítja és ellenőrzi a FT területén működő kerületi bíróságok elnökeinek igazgatási tevékenységét,
cb) közvetlenül irányítja és ellenőrzi a FT elnökhelyettesei, a kollégiumvezetők és kollégiumvezető-helyettesek igazgatási tevékenységét, továbbá 6.5.1. pontban meghatározott szervezeti egységek és személyek tevékenységét,
cc) ellenőrzi és beszámoltatja a FT igazgatási feladatot ellátó vezetőit, elkészíti a bíróság szervezeti egységeinek vizsgálati tervét és egyéb vizsgálati terveket,
cd) a FT bármely hivatali egységének igazgatási irányítását ideiglenesen vagy véglegesen magához vonhatja,
ce) közvetlenül, vagy az általa megbízott bírósági vezető útján irányítja és felügyeli a bírósági

iratkezeléssel kapcsolatos feladatokat,

cf) az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatot tehet az OBH elnökének,

d) a személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében

da) a Bjt. 9. §-ának (2) bekezdése szerint értesíti az OBH elnökét a bírói álláshely megüresedéséről, továbbá a kinevezési és beosztási jogkörébe tartozó, megüresedő állásokra kiírja a pályázatokat, elbírálja azokat, dönt a beosztásról és a javadalmazásról,

db) javaslatot tesz az OBH elnökének bíró kinevezésére, az első alkalommal történő beosztására és a javadalmazására,

dc) a Bszi. 129. §-ában meghatározott esetben javaslatot tesz az OBH elnöke hatáskörébe tartozó vezetők kinevezésére,

dd) javaslatot tesz a bírónak más igazságügyi szervtől, vagy szervhez való áthelyezésére, továbbá katonai bírák beosztására, annak megszüntetésére,

de) elrendeli a bírák tevékenységének vizsgálatát és összességében értékeli azt,

df) bíró ellen fegyelmi eljárást kezdeményezhet,

dg) kezdeményezi az OBH elnökénél a bíró felmentését,

dh) kinevezi és felmenti az Elnöki Kabinet vezetőjét, helyettesét és igazságügyi alkalmazottait, a FT Személy- és Munkaügyi Főosztályának vezetőjét, helyettesét és igazságügyi alkalmazottait, az elnöki bírót, a FT jogtanácsosát és elnöki főtanácsadóját, a FTGH vezetőjét, helyetteseit és igazságügyi alkalmazottait, a FT Műszaki Főosztálya vezetőjét, helyettesét és igazságügyi alkalmazottait, az Informatikai Főosztály vezetőjét és helyetteseit, a Sajtóosztály vezetőjét és igazságügyi alkalmazottait, a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya vezetőjét és igazságügyi alkalmazottait, a Statisztikai Osztály vezetőjét és igazságügyi alkalmazottait, – az OBH elnökének egyetértésével – a Belső Ellenőrzési Osztály vezetőjét, továbbá a Belső Ellenőrzési Osztály tisztviselőit, a kontrollert, az információ biztonsági ellenőrt, a biztonsági vezetőt, az Információs Szolgálat igazságügyi alkalmazottait és gyakorolja a velük kapcsolatos összes munkáltatói jogkört, ideértve a bírákra is kiterjedően a fizetés nélküli távollét engedélyezését,

di) dönt a bírák és az igazságügyi alkalmazottak elnöki hatáskörébe tartozó javadalmazásáról, jutalmazásáról, az idegennyelv-ismereti, kiegészítő és képzettségi pótlék megállapításáról,

dj) dönt a bírák és igazságügyi alkalmazottak belföldi kiküldetésének elrendeléséről,

dk) javaslatot tesz a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kitüntetésére, cím adományozására,

dl) az erről szóló belső szabályzat szerint a FT erkölcsi elismerését kifejező aranygyűrűt adományozhat, illetve díszoklevelet adhat,

e) felelős a bíróságok működésével kapcsolatban törvényben előírt személyes adatokat tartalmazó, valamint jogszabályokban vagy – az adatvédelmi szabályok figyelembe vételével – az OBH elnöke által elrendelt nyilvántartások vezetéséért, adatok szolgáltatásáért, a FT Személy- és Munkaügyi Főosztályának útján biztosítja a személyi nyilvántartások naprakész vezetését és a változások határidőben történő jelentését az OBH részére,

f) kijelöli a rendőrségről és a nemzetbiztonsági szolgálatokról törvény, valamint a büntetőeljárásról szóló törvény (Be.) alapján a titkosszolgálati eszközök engedélyezésével és a tanú különösen védetté nyilvánításával kapcsolatos ügyekben eljáró bírákat,

g) kijelöli az oktatásfelelőst és jóváhagyja az általa készített éves oktatási tervet,

h) kijelöli az instruktorbírót, összeállítja a mentorként (támogató bíróként) megkereshető bírósági vezetők és bírák névsorát,

i) kijelöli az integritásfelelőst és helyettesét, továbbá az adatvédelmi tisztviselőt,

j) véleményt nyilvánít az európai jogi szaktanácsadók és az európai jogi szaktanácsadó titkárok pályázatáról és ellátja a 9/2016. (X.17.) OBH utasításból, továbbá a 8/2017. (VII.13.) OBH

utasításból adódó feladatokat, javaslatot tesz a bírósági közvetítő kijelölésére,
k) biztosítja a FT éves munkatervének elkészítését,
l) a statisztikai adatgyűjtéssel, a létszám- és az ügyelosztással kapcsolatos feladatkörében:
la) megállapítja a statisztikai adatszolgáltatás rendjét,
lb) meghatározza a FT kollégiumai és a kerületi bíróságok engedélyezett létszámát, beosztja a bírákat a kollégiumokba és a kerületi bíróságokhoz, továbbá az elsőfokú és a másodfokú tanácsok elnökeit kijelöli, illetve felkéri, rendelkezik a bírák kollégiumon belüli beosztásáról,
lc) a FT-en meghatározza az ügyelosztási rendet,
ld) soron kívüli eljárást rendel el,
m) gazdálkodással kapcsolatos jogkörében:
ma) felelős a szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelmények érvényesítéséért,
mb) meghatározza a gazdálkodás, különös tekintettel az ingatlangazdálkodásra, annak részletes belső rendjét és módjait,
mc) jóváhagyja az éves költségvetési javaslatot és a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót, a gazdálkodásról az OBH-nak adatokat szolgáltat,
md) a jóváhagyott költségvetési előirányzaton belül a kiemelt előirányzati sorok végösszegeinek megtartásával saját hatáskörében – az OBH elnöke határozataira figyelemmel – a FTGH javaslata alapján módosíthatja a bevételi és kiadási előirányzatok összegét, a részelőirányzatokat,
me) jóváhagyja az éves közbeszerzési tervet,
mf) dönt az európai uniós és más nemzetközi forrásból támogatott fejlesztéseket illetően,
mg) a kötelezettségvállalási, pénzügyi ellenjegyzési, érvényesítési, utalványozási és ellenőrzési jogkörét a FT Kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés és utalványozás rendje előírásainak megfelelően gyakorolja,
n) felelős a szervezet minden szintjén érvényesülő, megfelelő kontrollkörnyezet, integrált kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer és nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért,
o) gondoskodik az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V.31.) OBH utasításból eredő feladatok végrehajtásáról,
p) igazgatási, gazdasági és pénzügyi tevékenységet érintő ellenőrző vizsgálatot rendel el és az ennek során feltárt hibák megszüntetésére intézkedik,
q) folyamatosan figyelemmel kíséri a honvédelmi, polgári és katasztrófavédelmi feladatok ellátását,
r) évente egyszer tájékoztatja az OBH elnökét, valamint az összbírói értekezletet és a bíróság más dolgozóit a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről, a bíróság hatékony és időszerű működtetése érdekében a következő naptári évre kitűzött célokról és azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedésekről, a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
s) legalább háromhavonként bírósági vezetői értekezletet tart, amelyen az igazgatási szabályzat 156. § (3) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel tájékoztatást ad a bíróságokat érintő vezetői feladatokról, meghatározza az időszerű igazgatási feladatokat, beszámol és beszámoltat azok teljesítéséről és más időszerű kérdésekről,
t) meghatározza a bírósági épületek használatának rendjét,
u) nemzetközi felhasználáshoz és más hatósági megkeresésre hitelesíti a bírósági munkavállalók aláírását,
v) egyéb feladatkörében:
va) biztosítja a bírósági igazgatásban közreműködők jogainak érvényesülését, a

működésükhöz szükséges anyagi és egyéb feltételeket,

vb) a bírói testületek vezetőinek – feladataik ellátásához szükséges mértékben – igazgatási jogaik gyakorlásához felvilágosítást ad és lehetővé teszi az iratokba való betekintést,

vc) biztosítja az érdekképviseletek jogainak gyakorlását és e körben a szükséges tájékoztatást megadja,

vd) gondoskodik az Emberi Jogok Európai Bírósága eljárásával érintett ügyek, a bíróság elnöke által elrendelt soron kívüliséggel érintett ügyek és az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatallal érintett ügyek nyilvántartásáról,

ve) gondoskodik az országos bírósági eseménynaptárral összefüggő feladatok ellátásáról,

vf) meghatározza az ügyfelek tájékoztatására szolgáló információs táblákon a közlemények elhelyezésének szabályait,

vg) az igazgatási szabályzat 6. § (1) - (2) bekezdése, és 33.§-35. §-ai alapján a FT működésére vonatkozó belső szabályzatokat, elnöki intézkedéseket, ajánlásokat, utasításokat, körleveleket, tájékoztatókat ad ki,

vh) ellátja azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy határozata a hatáskörébe utal.

Az SZMSZ 8.2. pontja szerint a Fővárosi Törvényszéken két elnökhelyettes tevékenykedik: az általános elnökhelyettes, és az elnökhelyettes.

A SZMSZ 8.2.1. pontja az elnökhelyettesek közös feladataiként határozza meg

a) a FT elnökét akadályoztatása esetén – ideértve azt az esetet is, ha a tisztség nincs betöltve – az SZMSZ IV. Fejezete 24.1. pontjában meghatározott sorrendnek megfelelően teljes jogkörrel helyettesítik,

b) ellátják a SZMSZ szerinti önálló hatáskörükbe utalt igazgatási feladatokat,

c) rendszeresen tájékoztatják a FT elnökét – kiemelt ügyekben előzetesen is – tevékenységükről és gondoskodnak az elnök által kiadott szervezési jellegű intézkedések, rendelkezések végrehajtásáról,

d) kötelezettségvállalási, pénzügyi ellenjegyzési, érvényesítési, utalványozási és ellenőrzési jogkörüket a FT Kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés és utalványozás rendje előírásainak megfelelően gyakorolják,

e) intézik a FT elnöke által hatáskörükbe utalt egyéb feladatokat.

Mindezeken túlmenően a SZMSZ 8.2.2. pontjában a Fővárosi Törvényszék általános elnökhelyettesének feladatába tartozóként szerepel, hogy

a) irányítja és ellenőrzi a 6.5.19. pontban meghatározott szervezeti egységek és személyek tevékenységét,

b) kinevezi és felmenti a bírósági titkárokat, bírósági fogalmazókat, gyakorolja a velük kapcsolatos összes munkáltatói jogkört, kinevezi a kerületi bírósági végrehajtási ügyintézőket és a bírósági ügyintézőket, valamint e munkakörbe történt beosztásukat megszünteti,

c) kinevezi a FT Könyvtára valamennyi igazságügyi alkalmazott beosztású munkavállalóját és gyakorolja a velük kapcsolatos munkáltatói jogokat,

d) felügyeli és – a mellette dolgozó tisztviselő közreműködésével – ellátja a bírák tevékenységének vizsgálatával kapcsolatos feladatokat,

e) végrehajtja a gazdálkodási szabályzatnak a bírák és az igazságügyi alkalmazottak lakáscélú támogatásról szóló 7. mellékletében foglaltak alapján szükséges intézkedéseket,

f) a 8.1. di-dj) és dl) pontok kivételével dönt valamennyi munkavállaló tekintetében a gazdálkodási szabályzat 2. mellékletében meghatározott, a bírák, igazságügyi alkalmazottak részére adható, alapilletmény jellegűnek nem minősülő egyes személyi juttatásokkal, továbbá

az utazási költségtérítéssel kapcsolatos kérdésekben,
g) gondoskodik az alkotmányjogi panasz kezdeményezésével érintett ügyek nyilvántartásáról,
h) intézi a közérdekű bejelentéseket és panaszokat, gondoskodik a Fővárosi Törvényszéket érintő szóbeli közérdekű bejelentés írásbafoglalásáról (2023. évi XXV. törvény 1. §),
i) elbírálja a bírósági iratok kutatására irányuló kérelmeket (a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII.23.) OBH utasítás 33.§,
j) nyilvántartást vezet a panaszügyekről és a közérdekű bejelentésekről,
k) ellátja a FT elnöke által átruházott feladatokat.

Az SZMSZ 6.5.19. pontja értelmében az általános elnökhelyettes irányítása és ellenőrzése alá tartozó szervezeti egységek és személyek.
a) FT Könyvtára,
b) Elnöki Kezelőiroda,
c) oktatásfelelős, FT Oktatási csoportja.

Az ismertetett normatív rendelkezésekből látható, hogy az elnökhelyettes feladata elsődlegesen és alapvetően az elnök akadályoztatása esetén a teljes jogkörű helyettesítés. Ezen túlmenően az elnökhelyettes feladata a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint a hatáskörébe utalt, az állandó jelleggel átruházott igazgatási feladatok, valamint az OBH elnöke által rábízott és elrendelt egyéb igazgatási feladatok teljes körű ellátása. A mindenkori törvényszéki elnökhelyettes kötelessége a törvényszék elnökének vállalt célkitűzéseit támogatni, az előirányzott feladatok és projektek megvalósításában segítségére lenni és a törvény által ráruházott jogkörében a lehető legfelkészültebben eljárni.

A Bszi. 76. § (1) bekezdés a) pontja rögzíti az OBH elnökének általános központi igazgatási feladatkörében azt, hogy kialakítja és évente aktualizálja a bírósági igazgatás hosszú távú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programot.

A Fővárosi Törvényszék elnöke a 2023. évről készített beszámolójában nemcsak a bíróság működéséről, ügyforgalmi és gazdálkodási helyzetéről adott tájékoztatást, hanem meghatározta a következő naptári évre kitűzött célokat és az azok megvalósítását szolgáló igazgatási intézkedéseket. Ezek:
- az ítélkezési tevékenység színvonalas és időszerű ellátásához szükséges kompetenciák fejlesztésének elősegítése, különösen helyi képzések szervezése útján;
- az engedélyezett bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyek folyamatos betöltése;
- az igazságügyi alkalmazotti létszám kerületi bíróságok közötti eloszlásának vizsgálata, az igazságügyi alkalmazotti létszám munkateher arányos elosztásának megvalósítása;
- az üres titkári és ügyintézői álláshelyek betöltése az időszerű ítélkezés elősegítése érdekében;
- a postaköltségek csökkentését eredményező jógyakorlatok folyamatos aktualizálása, a tévesen kezelt postai küldemények után járó kártérítési igények érvényesítése;
- az adatvédelmi incidensek számának csökkentése érdekében a megelőzésükre vonatkozó eljárásrend lehetőségeinek vizsgálata;
- az Elnöki kezelőiroda irattározott iratainak a Fővárosi Törvényszék központi irattárának kezelésébe történő átadásának, valamint az elnöki iratok selejtezési lehetőségeinek átfogó vizsgálata;
- a Fővárosi Törvényszék és a kerületi bíróságok használatában álló épületek energiafelhasználásának további optimalizálása, a bevezetett takarékossági intézkedések hatékony megvalósítása-, illetve fejlesztések útján;
- a bírósági épületeken szükségessé váló állagmegóvási munkálatok folyamatos elvégzése, továbbá a rendelkezésre álló anyagi erőforrások szerint lehetséges infrastrukturális

korszerűsítések megvalósítása a munkakörnyezet fejlesztése érdekében;
- az elektronikus ügyintézéssel (különösen az ITR, BIIR, illetve telekommunikációs eszközök használatával), továbbá a hivatali kapura érkező dokumentumok kezelésével kapcsolatos gyakorlatok áttekintése, a felmerült problémák megoldásához szükséges intézkedések megtétele, illetve kezdeményezése;
- a hosszú pertartamú ügyek folyamatos vizsgálata, az elhúzódást előidéző körülmények feltárása érdekében, a vizsgálat eredményéhez képest szükséges igazgatási intézkedések elfogadása;
- a belső kommunikáció és a médiával történő kapcsolattartás, valamint a társhatóságokkal és nemzetközi partnerekkel való együttműködés hatékonyabbá tétele.

Ügyforgalmi adatok

A Fővárosi Törvényszék létszáma 2022. január 1-jén 2450 fő volt. Ez az adat 2024. szeptember 30-ára 2256-ra csökkent. Ebből 678 bíró, az ország összes bírójának 25 százaléka dolgozik itt. Hozzájuk 2024 első félévében 173.000 ügy érkezett, ez az országos ügyérkezés több mint 28 százaléka. Az elmúlt két és fél évben 18 fővel csökkent a bírák létszáma, viszont a kerületi járásbíráké (2022. január 1-je és 2024. szeptember 30-a között) 358-ról 334-re esett, ami 6 százalékos változás. A legnehezebb helyzetben a Pesti Központi Kerületi Bíróság van, ott 196-ról 176-ra csökkent a létszám, ami közel 10 százalék. Az igazságügyi alkalmazottak esetében még rosszabb a helyzet, az ő létszámuk 9,3 százalékkal csökkent; a legtöbben a jegyzők közül mentek el, az ő számuk 1148-ról 1016-ra csökkent, ami 11 százalékos mínusz. Sajnálatos új tendencia, hogy folyamatosan csökken a jogi szakvizsgával rendelkező bírósági titkárok száma. 2022 óta 124-en távoztak, és közülük csak 42-ből lett bíró.

A Fővárosi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok 2024. június 30. napján rögzített, a Fővárosi Törvényszék Statisztikai Osztálya által készített, és az előző év azonos időszakához viszonyított, 2024. első féléves ügyforgalom és tevékenységkimutatás adataiból látható, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 2024. június 30-án 9681 volt a folyamatban maradt peres ügyek száma, ami az előző év azonos időszakának 111,56 százaléka. Jóllehet több ügy (13.152) fejeződött be, viszont megnőtt az ügyérkezés is (13.255). Az ügyek megoszlását nézve civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) 7.068 ügy érkezett és 7.039 peres ügy fejeződött be, így az időszak végén 4 711 peres ügy volt folyamatban. Büntető ügyszakban az 1.934 ügyérkezéssel szemben ugyan 2.186 büntető per befejeződött, az időszak végén mégis 4.156 volt a folyamatban lévő ügyek száma.

A Budai Központi Kerületi Bíróságon 2024. június 30-án 1.764 peres ügy volt folyamatban, ami az előző év azonos időszakának 97,03 százaléka. Az előző évivel közel azonos volt az ügyérkezés (2.592), viszont mind a korábbi időszaknál, mind pedig az ügyérkezésnél magasabb volt a befejezések száma (2.876), ami eredményezte a folyamatban lévő ügyszám csökkenést. Civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) 2.249 ügy érkezett és 2.505 ügy fejeződött be, ennek következtében csökkent az időszak végén folyamatban lévő polgári, gazdasági perek száma is (1.693-ról 1.437-re). Büntető ügyszakban 343 érkezett üggyel szemben 371 peres ügy fejeződött be, így az időszak végén a folyamatban lévő ügyek száma 327 volt.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon 1.616 peres ügy volt folyamatban, ami az előző év azonos időszakának 104,53 százaléka. Az ügyérkezés az előző évit némileg meghaladta (1.949), a befejezések száma viszont csak alig (2.052), az eredményezte az enyhe ügyszám emelkedést. Civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) a befejezés

szám (1.710) meghaladta az ügyérkezést (1.670), és ennek következtében csökkent az időszak végén folyamatban lévő polgári, gazdasági perek száma is (1.308-ról 1.268-ra). Büntető ügyszakban 279 ügy érkezett viszont 342 büntetőper befejeződött így az időszak végén 348 volt a folyamatban lévő ügyek száma.

A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon 2024. június 30-án 1.129 peres ügy volt folyamatban, ami az előző év azonos időszakának 96,00 százaléka. Az ügyérkezés növekedése a kerületi bíróságok közül itt volt a legnagyobb arányú (111,89 százalék), ettől függetlenül az 1.355 érkezett üggyel szemben 1.406 peres ügy befejeződött, ami eredményezte, hogy az időszak végén csökkenés volt tapasztalható a folyamatban lévő ügyek száma tekintetében. Civilisztikai ügyszakban az 1.152 érkezéssel szemben 1.209 ügy fejeződött be, így az időszak végén 864 peres ügy volt folyamatban. A büntető ügyek tekintetében a 203 érkezett üggyel szemben csak 197 fejeződött be, így 265 volt a folyamatban lévő ügyek száma, ami a legkisebb ügymennyiség a kerületi bíróságok között büntető ügyszakban.

A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróságon 2024. június 30-án 1.058 volt a folyamatban lévő ügyek száma, ami az előző év azonos időszakának 102,42 százaléka. Az érkezett ügyek száma (1.176) csökkent, amit, jóllehet meghaladott a befejezett ügyek száma (1.287), azonban az időszak végén mégis magasabb volt a folyamatban lévő ügyek száma, mint az előző év azonos időszakában. Civilisztikai ügyszakban 936 peres ügy érkezett, viszont 989 fejeződött be, így az időszak végén 697 peres ügy volt folyamatban, ez a legkisebb ügymennyiség a kerületi bíróságok között. Büntető ügyszakban 240 ügy érkezett, viszont 298 büntető per fejeződött be, ezáltal az időszak végén 361 a folyamatban lévő ügyek száma.

A Budapesti XX. és XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságon 1.147 peres ügy volt folyamatban 2024. június 30-án, ami az előző év azonos időszakának 102,78 százaléka. Nemcsak kevesebb ügy érkezett (1.437), hanem nőtt a befejezett ügyek száma (1.565), ami meg is haladta az ügyérkezést. Ennek ellenére az időszak végén itt is magasabb volt a folyamatban lévő ügyek száma, mint az előző év azonos időszakában. A polgári és gazdasági peres ügyeket tekintve az 1.177 érkezett üggyel szemben 1.258 per befejeződött, így az időszak végén 709 volt a folyamatos peres ügyek száma. A büntető perek tekintetében a 260 ügyérkezéssel szemben 307 peres ügy befejeződött, ezáltal az időszak végén 438 büntetőper volt folyamatban.

Megállapítható, hogy 2024. első félévében csak két kerületi bíróságon csökkent az ügymennyiség, a kerületek összességében 6,69 százalékos növekedés volt tapasztalható. Az érkezett ügyeket tekintve is 5,45 százalékos emelkedést mutatnak a statisztikai adatok, azon belül csak két bíróságon csökkent az ügyérkezés. A befejezés-szám a kispesti bíróságon mondhatni stagnált, az összes többi bíróságon viszont nőtt.

Törvényszék első fokon 4.527 peres ügy volt folyamatban 2024. június 30-án, ami az előző év azonos időszakának 103,71 százaléka. Az ügy mennyiség növekedésének hátterében az áll, hogy nagyobb mértékben nőtt az ügyérkezés (109,78 százalékkal), mint amilyen mértékben (106,52) nőtt a befejezett ügyek száma. A polgári, gazdasági, közigazgatási és munkajogi peres ügyeket tekintve minden ügycsoportban több ügy érkezett, a legnagyobb arányban a polgári (116,16) és a munkajogi (117,81) ügyérkezés nőtt. Ennek ellenére mindegyik civilisztikai területen meghaladta a befejezett peres ügyek száma az előző év azonos időszakának adatát, a legnagyobb mértékben, 124,70 százalékkal a munkaügyi perek befejezésszáma nőtt. Ennek eredményeképpen ebben az ügytípusban csökkent egyedül az időszak végére a folyamatban maradt peres ügyek száma (98,26 százalék). Büntető ügyszakban lényegesen kevesebb ügy érkezett, az előző év azonos időszakának csupán 78,26 százaléka. Ugyanakkor nemcsak az

előző év azonos időszakához viszonyítva, hanem az aktuális ügyérkezéshez képest is több büntetőper fejeződött be. Ez eredményezte azt, hogy az időszak végén büntető ügyszakban volt a legnagyobb arányú csökkenés a folyamatban maradt peres ügyek számát tekintve, mivel ez az előző év azonos időszakának 93,75 százaléka volt.

A Fővárosi Törvényszék másodfokú tanácsai előtt folyamatban lévő ügyeket megnézve látható, hogy (a szabálysértési ügyek kivételével) minden ügyszakban kevesebb ügy érkezett, viszont minden ügyszakban csökkent a befejezések száma is. Ennek ellenére 2024. június 30-án kevesebb (1.392) ügy volt folyamatban törvényszéki másodfokon, mint egy évvel korábban (1.444), ez az előző év azonos időszakának 96,40 százaléka. Megnézve az egyes ügyszakokat, egyedül a büntető ügyek tekintetében nőtt a folyamatban maradt peres ügyek száma (786-ról 825-re), ami az előző év azonos időszakának 104,96 százaléka.

Az ítélkezés időszerűsége

A bíróságok ítélkezésének időszerűségét az elhúzódó folyamatban lévő ügyek száma és aránya alapján lehet legjobban bemutatni, különös tekintettel az öt éven túli ügyekre. Az ügyek észszerű időn belüli elbírálása nem csupán az Alaptörvényben rögzített jog, de az ügyfelek érthető elvárása is. Vannak azonban olyan ügyek, amelyek elbírálása, szakszerű és megalapozott lezárása gondos bírói eljárás ellenére is szükségszerűen hosszabb időt vesz igénybe. Az időszerűséggel kapcsolatosan folyamatosan kiemelt cél az elhúzódó ügyek számának, illetve az összes folyamatban lévő ügyhöz viszonyított arányának csökkentése. Ennek érdekében az OBH Elnöke 2020 szeptemberében igazgatási intézkedések megtételére kérte fel a törvényszékek elnökeit (a két éven túli ügyek szakmai-igazgatási vezetők általi személyes figyelemmel kísérése és szakmai támogatás nyújtása, havi jelentéstételi kötelezettség). A 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás 2023. október 31. napjáig hatályos rendelkezése félévente teljesítendő beszámolási kötelezettséget írt elő az ugyanazon bíróságon, azonos szinten és azonos bíró előtt, két éven túl folyamatban lévő ügyek vonatkozásában. 2024. első félévétől a 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás (Igazgatási Szabályzat) 25. § (1) bekezdés q) pontja alapján kell összesíteni a két éven túl folyamatban lévő ügyek számát, az elhúzódás okait és az ügyek befejezése érdekében hozott igazgatási intézkedéseket. A megtett jelentések tárgyában készült összefoglalót az Országos Bírósági Hivatal 2024.OBH.XX.G.2/29. számon 2024. november 5. napján hozta nyilvánosságra. Jóllehet az összefoglaló nem teljes körű, mert csak két félévet érintett (2023. július 1-től 2023. december 31-ig, és 2024. január 1-től 2024. június 30-ig terjedő időszakot vizsgált), megállapításai azonban nem elhanyagolhatóak. A Fővárosi Törvényszék vonatkozásában az összefoglaló megállapította, hogy a szűkebb értelemben vett két éven túli ügyek száma a két fél év tekintetében nemcsak abszolút értékben emelkedett, hanem az összes folyamatban lévő ügyhöz viszonyított arányában is. Az országos törvényszéki átlagot 2023. második félévében meghaladta, 2024. második félévében azonban nem lépte túl a Fővárosi Törvényszéken az Igazgatási Szabályzat hatálya alá tartozó két éven túli ügyeknek az aránya. A százalékarányok jelentős csökkenése (-2.06 %) egyedül a Fővárosi Törvényszéken volt tapasztalható. Az öt éven túl folyamatban lévő ügyek vizsgálata során megállapították, hogy 2023. második félévével összevetve a 2024. első félévi adatok szerint országosan a törvényszékek 55 százalékában növekedett az öt éven túli ügyek száma, és csak a törvényszékek 25 százalékában mérséklődött. Ezek közé tartozik a Fővárosi Törvényszék is, ahol 30 százalékkal csökkent ezen ügyek száma. Az öt éven túli ügyek arányát tekintve az országos átlagot mindkét időszakban meghaladta a fővárosi törvényszéki adat, ugyanakkor a

vizsgált két félévben a százalékarányok változása itt is jelentős csökkenést (-5,34 %) mutat.

Az OBH minden évben közzéteszi a bíróságok ügyforgalmi adatait a www.birosag.hu oldalon. Az országos összesített adatok az elhúzódó folyamatban lévő peres ügyek számát tekintve 2020. június 30. és 2023. június 30. között csökkenő tendenciát mutattak (7536-ról 3943-ra esett ez a szám), azonban 2024. első félév végére megtorpant ez az irány, mivel 2024. június 30-án az egy évvel korábbi értékhez képest 0,4 százalékkal, 3959-re nőtt ezen perek száma, bár nem érte el az egy évvel korábbi adatot.
Az elhúzódó folyamatban lévő elsőfokú civilisztikai perek száma ötéves áttekintésben folyamatosan csökkent (5240-ről 2388-ra). Az elsőfokú büntető és katonai perek száma négy éven keresztül tartó folyamatos mérséklődés után 2024. június 30-ra 25,3 százalékos növekedést mutat. Ez az emelkedés a központi régióban, járásbírósági szinten realizálódott: a Fővárosi Törvényszéken 38,2 százalékkal (+221 büntetőper), míg a Budapest Környéki Törvényszéken 36,6 százalékkal (+30 büntetőper) nőtt az ilyen ügyek száma.

A járásbíróságokon hasonló tendencia érvényesül, mint országosan, azaz az elhúzódó peres ügyek számának mérséklődése az egy évvel korábbi értékhez képest megtorpant (bár minimálisan továbbra is csökkent). Míg 2020. június végén 5002 két éven túli peres ügy volt folyamatban, addig 2024. június 30-án már háromezernél is jóval kevesebb (2640). Ez 47,2 százalékos mérséklődést jelent a négy évvel korábbi, és 0,2 százalékos mérséklődést az egy évvel korábbi mennyiséghez képest (2645). A járásbíróságokon két éven túl folyamatban lévő polgári-gazdasági perek száma ötéves áttekintésben folyamatosan csökkent (3505-ről 1531-re), és kevesebb az elhúzódó peres ügyek száma, mint az elmúlt évek végén bármikor. Büntető ügyszakban ellenben 32,7 százalékos emelkedés történt és ez jeleníti meg az országos adatban mért emelkedést.
Az országos adatokon belül az látható, hogy 2024. június 30-án a központi régió törvényszékein, ahol az ügyek nagy része is koncentrálódik, a legmagasabb a két éven túli peres ügyek száma a járásbíróságokon. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 9,5-szöröse, ami az ügyek 47 százalékát jelenti (1250 ügy), míg a Budapest Környéki Törvényszéken a 4,2-szerese (549 üggyel, ami az ügyek 21 százaléka). A központi régió nélküli országos átlag 46,7.
A járásbíróságokat tekintve a két éven túl folyamatban lévő polgári-gazdasági peres ügyek száma is a központi régió törvényszékein a legmagasabb. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 5,9-szerese, ami 450 ügyet jelent, az ügyek 29 százalékát kitéve. A Budapest Környéki Törvényszéken hasonló adatokat látni, itt ezen ügyek száma az országos átlag 5,7-szerese, 437 üggyel, ami az ügyek 29 százalékát teszi ki.
Megnézve a járásbíróságok két éven túl folyamatban lévő büntető peres ügyeinek törvényszékek közötti megoszlását, itt is azt látni, hogy a központi régió törvényszékein a legmagasabb ez a szám. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 14,4-szeresét jelenti az a 800 ügy, ami az ügyek 72 százalékát teszi ki. A Budapest Környéki Törvényszéken ennél jóval kedvezőbb a helyzet, mivel az itt folyó 112 büntető peres ügy az országos átlagnak csupán a kétszerese, az összes ügy 10 százaléka. Megállapítható az is, hogy a két éven túli ügyek többsége a központi régióban – 72 százaléka a Fővárosi Törvényszéken, 10 százaléka pedig a Budapest Környéki Törvényszéken – van folyamatban.

Országos átlagban a törvényszékeken első fokon folyamatosan csökken az elhúzódó perek száma összességében. Míg 2020. június végén 1952 két éven túli peres ügy volt folyamatban, addig 2024. június 30-án ez a szám 1140, ami 2,4 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. Ügyszakonként tekintve a törvényszékeken a két éven túl folyamatban lévő civilisztikai (polgári és gazdasági) perek száma is folyamatosan csökken ötéves áttekintésben (1735-ről 857-re). A csökkenés aránya az előző évhez viszonyítva négy százalék.

Civilisztikában kevesebb elhúzódó peres ügy van, mint az elmúlt évek első féléve végén bármikor. Büntető ügyszakban viszont 2021 óta folyamatosan növekszik a két éven túl folyamatban lévő büntető és katonai perek száma. 2024. június 30-án 283 két éven túli per volt folyamatban, ami 11 törvényszéket érint és az egy évvel korábbihoz képest az emelkedés 2,9 százalék (8 ügy). Az országos adatokon belül az látható, hogy a központi régió törvényszékein, ahol az ügyek nagy része is koncentrálódik, a legmagasabb a két éven túli peres ügyek száma. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 9,2-szerese, ami az ügyek 46 százalékát jelenti (523 ügy), míg a Budapest Környéki Törvényszéken 3,1-szerese (179 üggyel, ami az ügyek 16 százaléka).
A törvényszékeket tekintve a két éven túl folyamatban lévő polgári-gazdasági peres ügyek száma a központi régió törvényszékein a legmagasabb. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 8,4-szerese, ami 358 ügyet jelent, az ügyek 42 százalékát kitéve. Budapest Környéki Törvényszéken valamivel kedvezőbb a helyzet, itt ezen ügyek száma az országos átlag 3,8-szorosa, 162 üggyel, ami az ügyek 19 százalékát teszi ki. Megállapítható az is, hogy a két éven túli ügyek többsége a központi régióban – 49 százalék a Fővárosi Törvényszéken, míg 19 százalék a Budapest Környéki Törvényszéken – van folyamatban. Ugyanakkor a Fővárosi Törvényszéken a folyamatban lévő civilisztikai peres ügyeknek csupán 8,8 százaléka két éven túli. Ez az arány a Tatabányai Törvényszék a legmagasabb, 22,3 százalék.
Megnézve a két éven túl első fokon folyamatban lévő büntetőperek törvényszékek közötti megoszlását, itt is azt látni, hogy – a többi törvényszék értékeit jóval meghaladóan – a Fővárosi Törvényszéken a legmagasabb ez a szám. 165 két éven túli büntető peres ügy volt folyamatban 2024. június 30-án, ami az országos átlag (14,2 ügy) 11,7-szerese, az összes ügy 58 százaléka. Hasonlóképpen a legmagasabb a két éven túl folyamatban lévő büntetőperek aránya az összes folyamatban lévő büntetőperhez képest a Fővárosi Törvényszéken, 34,4 százalék.

Törvényszék másodfokon eltér a tendencia az országostól, mivel az elhúzódó peres ügyek száma hullámzó. 2020. első félév végére erőteljesen megemelkedett az egy éven túl folyamatban lévő perek száma (397 ügy, COVID-19). Egy év alatt azonban jelentős mérséklődés történt (198-ra esett vissza ez a szám). 2022. június 30-tól azonban lassú emelkedés látható, így 2024. június 30-án 92 az egy éven túl folyamatban lévő másodfokú perek száma. Ügyszakonként tekintve az egy éven túl másodfokon folyamatban lévő büntető perek számának alakulása megfelel az ismertetett általános iránynak. A 2020. június 30-i 277 ügyszám 2022. június 30-ra lecsökkent 30-ra, és azóta lassú, de folyamatos emelkedés tapasztalható. Civilisztikai ügyszakban 2022. június 30. után kismértékű emelkedés volt kimutatható, majd a vizsgált időszak végére lényegében visszaesett erre az értékre az egy éven túl folyamatban lévő másodfokú polgári-gazdasági perek száma.

Az országos összesített adatok 2020. június 30. és 2024. június 30. között az **öt éven túli** peres ügyek vonatkozásában is azt mutatják, hogy az ilyen perek száma folyamatosan csökken. 2024. első félév végén 396 öt éven túli ügy volt a bíróságokon, ami 23,8 százalékkal alacsonyabb, mint 2023. június végén (520), egyúttal négy év alatt 53,5 százalékkal lett kevesebb (851) ez a mennyiség. Civilisztikai ügyszakban az öt éven túl folyamatban lévő elsőfokú peres ügyek száma az időszak kezdetén mért 677-ről folyamatosan és egyenletesen csökkent az időszak végén kimutatott 238-ra, azzal, hogy az utolsó egy évben a mérséklődés 31 százalék volt. Büntető ügyszakban a csökkenés kevésbé egyenletes, az utolsó egy évben az ilyen ügyek száma 2024. június 30-ára 9,7 százalékkal, 158-ra csökkent.
A járásbíróságokon összességében ugyanúgy csökkenő a tendencia, mint országosan. 2024. június 30-án 27,5 százalékkal kevesebb öt éven túli per volt folyamatban (221), mint egy évvel korábban (305). Folyamatos és egyenletes a csökkenés civilisztikai ügyszakban, az időszak kezdetén lévő 354 polgári-gazdasági perek száma 2024. június 30-ra 126-ra csökkent.

Kiemelendő, hogy számottevően alacsonyabb az öt éven túli peres ügyek száma, mint az elmúlt évek azonos időpontjában bármikor. A járásbíróságokon öt éven túl folyamatban lévő büntető perek számának alakulása megfeleltethető az összesített országos tendenciának. Az időszak közepére bekövetkezett csökkenés (120-ról 96) után 2022-ben emelkedett ezen ügyek száma (118), a vizsgált időszak végére azonban 19,5 százalékos csökkenés után ismét 95 ügy van folyamatban a járásbíróságokon.
Az országos adatokon belül az látható, hogy 2024. június 30-án a Központi Régió törvényszékein, ahol az ügyek nagy része is koncentrálódik, a legmagasabb az öt éven túli peres ügyek száma a járásbíróságokon. A központi régió nélküli országos átlag 2,3. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 10,4-szerese az öt éven túl folyamatban lévő perek száma, ami az ügyek 52 százalékát jelenti (115 ügy), míg a Budapest Környéki Törvényszéken az 5,9-szerese (65 ügy, ami az ügyek 29 százaléka). E két törvényszéken kívül sehol nem éri el ezen perek mennyisége a tízet.
A járásbíróságokat tekintve az öt éven túl folyamatban lévő polgári-gazdasági peres ügyek száma is a központi régió törvényszékein a legmagasabb. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 4,6-szorosa, ami 29 ügyet jelent, ez az összes ügy 23 százalékát jelenti. A Budapest Környéki Törvényszéken ennél kedvezőtlenebb adatokat látni, mivel itt ezen ügyek száma az országos átlag 9-szerese, 57 üggyel, ami az ügyek 45 százalékát teszi ki.
Megnézve a járásbíróságok öt éven túl folyamatban lévő büntető peres ügyeinek törvényszékek közötti megoszlását, itt is azt látni, hogy a központi régió törvényszékein a legmagasabb ez a szám. Ezen belül a Fővárosi Törvényszék értéke kiugró (86), ami az országos átlag 18,1-szerese, és az összes ügy 91 százalékát jelenti. A Budapest Környéki Törvényszéken ennél jóval kevesebb, 8 ügy van folyamatban, ami az összes ügy 8 százalékát teszi ki.
Országos átlagban a törvényszékeken is folyamatosan csökken 2020. első félév vége óta az öt éven túl első fokon folyamatban lévő peres ügyek száma. Az időszak kezdetén rögzített 376 ügyszám egyenletesen csökkent, így 2024. június 30-án 175 öt éven túli per volt folyamatban, ami 18,6 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban (215). Civilisztikai ügyszakban a tendencia megfelelnek az összesített adatoknak, az arányok pedig még kedvezőbbek is. Az időszak kezdetén rögzített 323 ügyszám folymatosan csökkent, így 2024. június 30-án 112 öt éven túli polgári-gazdasági per volt folyamatban, ami 29,1 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban (158). Jóval kevesebb az ilyen ügy, mint az elmúlt évek hasonló időszakában bármikor. Büntető ügyszakban ugyanakkor hullámzó és összességében emelkedő tendencia figyelhető meg, 53-ról 63-ra nőtt ezen ügyek száma.
Az országos adatokon belül az látható, hogy a központi régió törvényszékein van a legtöbb öt éven túli per. A Fővárosi Törvényszéken 103, ami az országos átlag 11,8-szorosa és az összes öt éven túli ügy 59 százalékát teszi ki. A Budapest Környéki Törvényszéken ennél jóval kevesebb, 18 ilyen ügy van folyamatban, ami az összes ügy 10 százalékát teszi ki.

A törvényszékeket tekintve az öt éven túl folyamatban lévő civilisztikai perek száma szintén a központi régió törvényszékein a legmagasabb. A Fővárosi Törvényszéken az országos átlag 10,9-szerese, ami 61 ügyet jelent, ez az összes öt éven túli ügy 54 százalékát teszi ki. A Budapest Környéki Törvényszéken 18 ilyen ügy van folyamatban, ami az országos átlag 3,2-szerese, az összes öt éven túli ügy 16 százaléka.
Megnézve az öt éven túl első fokon folyamatban lévő büntetőperek törvényszékek közötti megoszlását, itt is azt látni, hogy – a többi törvényszék értékeit jóval meghaladóan – a Fővárosi Törvényszéken a legmagasabb ez a szám. 42 öt éven túli büntető peres ügy volt folyamatban 2024. június 30-án, ami az országos átlag (3,2 ügy) 13,3-szorosa, az összes ügy 67 százaléka. Magas az öt éven túl folyamatban lévő büntetőperek aránya az összes folyamatban lévő

büntetőperhez képest, 8,8 százalék.

A Fővárosi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróságok 2024. június 30. napján rögzített, a Fővárosi Törvényszék Statisztikai Osztálya által készített 2024. első féléves ügyforgalom és tevékenységkimutatás adataiból látható, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróságon civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) 198 két éven túli peres ügy volt folyamatban, ami a peres ügyek 4,20 százaléka. Az összes peres ügy 0,13 százalékát teszi ki az a 6 öt éven túli ügy, ami folyamatban volt. Büntető ügyszakban 644 két éven túli ügy volt folyamatban, ami az ügyek 15,50 százalékát jelenti. Öt éven túli ügy 54 volt, ami az összes ügy 1,30 százaléka.

A Budai Központi Kerületi Bíróságon civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) az ügyek 3,83 százaléka, 55 ügy volt két éven túli. Az összes peres ügy 0,42 százalékát teszi ki az a 6 öt éven túli ügy, ami folyamatban volt. Büntető ügyszakban 36 két éven túli ügy volt folyamatban, ez az ügyek 11,01 százaléka. 5 éven túli ügy 11 volt, az összes ügy 3,36 százaléka.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) az ügyek 5,13 százaléka, 65 ügy volt két éven túli. Az összes peres ügy 0,16 százalékát teszi ki az a 2 öt éven túli ügy, ami folyamatban volt. Büntető ügyszakban 31 volt két éven túl folyamatban, ez az ügyek 8,91 százaléka. Öt éven túli ügy 5 volt, az ügyek 1,44 százaléka.

A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) az ügyek 7,99 százaléka, 69 ügy volt két éven túli. Az összes peres ügy 1,04 százalékát teszi ki az a 9 öt éven túli ügy, ami folyamatban volt. A büntető ügyeket tekintve 22 volt két éven túl folyamatban, az összes ügy 8,30 százaléka. Az öt éven túli ügyek száma 4, ami 1,51 százalékot tesz ki.

A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróságon civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) az ügyek 4,16 százaléka, 29 ügy volt két éven túli. Az összes peres ügy 0,57 százalékát teszi ki az a 4 öt éven túli ügy, ami folyamatban volt. Büntető ügyszakban 36 ügy volt két éven túl folyamatban, ez az összes ügy 9,97 százaléka. Míg az ügyek 2,77 százaléka, 10 ügy volt öt éven túl folyamatban.

A Budapesti XX. és XXI. és XXIII. Kerületi Bíróságon civilisztikai ügyszakban (a polgári, gazdasági peres ügyeket tekintve) az ügyek 4,80 százaléka, 34 ügy volt két éven túli. Az összes peres ügy 0,28 százalékát teszi ki az a 2 öt éven túli ügy, ami folyamatban volt. Büntető ügyszakban a két éven túli ügyek száma 31, ami az összes ügy 7,08 százaléka. Az öt éven túli ügyek száma 2, ami 0,46 százalékot jelent.

Áttekintve a kerületi bíróságoknál folyamatban maradt egy éven túli ügyeket, az látszik, hogy civilisztikai ügyszakban a Pesti Központi Kerületi Bíróságon van a legtöbb két éven túli ügy, arányát tekintve azonban a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon a legnagyobb ezen ügyek aránya. A legtöbb öt éven túli ügy mind abszolút értéke, mind pedig arányát tekintve a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon volt folyamatban a vizsgált időszak végén. A büntető ügyszak adatainak ismeretében az a megállapítás tehető, hogy mind abszolút értékben, mind pedig arányát tekintve a Pesti Központi Kerületi Bíróságon van folyamatban a legtöbb két éven

túli ügy.

Össz-kerületi szinten polgári ügyek 4,87 százaléka, a gazdasági ügyek 3,37 százaléka, míg a büntető ügyek 13,57 százaléka két éven túli. Ezen arányszámokból is nyilvánvaló az, hogy a legrosszabb helyzetben a büntető ügyszak van, itt található a legtöbb elhúzódó, elöregedő ügy. Az öt éven túli ügyeket tekintve a polgári ügyek 0,33 százaléka, a gazdasági peres ügyek 0,14 százaléka, míg a büntető peres ügyek 1,46 százaléka a leghosszabb pertartamú. Az ügyek darabszámát tekintve még feltűnőbb a különbség, ugyanis míg összesen 9686 polgári és gazdasági ügy volt folyamatban az időszak végén, addig mindösszesen 5895 büntető ügyet intéztek a kerületi bíróságok.

Törvényszéken elsőfokon a polgári ügyek 15,61 százaléka (184 ügy), a gazdasági ügyek 17,51 százaléka (138 ügy), míg a büntetőügyek 35,81 százaléka (164) két éven túl van folyamatban. Az öt éven túli elsőfokú ügyek esetében is a büntető kollégium a legleterheltebb. A polgári ügyek 2,97 százaléka, a gazdasági ügyek 3,30 százaléka, míg a büntetőügyek 9,17 százaléka öt éven túli.
Törvényszéki másodfokon sem öt éven túli, sem pedig két éven túli ügy nem volt folyamatban 2024 június 30-án.

A hosszú pertartamú, elhúzódó ügyek igazgatási szempontú vizsgálata évek óta folyamatos, az kiterjed nem csak a két éven túli ügyek vizsgálatára, hanem külön az öt éven túli, valamint a leghosszabb pertartamú, 10 éven túli ügyek igazgatási szempontú ellenőrzésére is. Az eljárások elhúzódásának döntően objektív okai vannak. Leggyakrabban a szakértői bizonyítással és a szakértőhiánnyal együtt járó problémák eredményezik azt, hogy az ezen eljárási cselekményekkel érintett peres eljárások mind büntető, mind pedig polgári ügyszakban észszerű időn belül nem fejezhetők be. Általában a terjedelmes bizonyítást igénylő, nehéz megítélésű ügyekben is gyakran fordul elő azok két éven túlivá válása. A felek nagy száma miatti kézbesítési nehézségek, valamint a hatályon kívül helyezések is a peres eljárások elhúzódását eredményezik, függetlenül attól, hogy a hatályos eljárási törvények rövidebb határidőket megszabva feszesebb ügymenetet tesznek lehetővé. Fontos a hosszú pertartamú ügyek elhúzódását előidéző körülmények folyamatos feltárása, az ellenőrzések eredményének rendszeres elemzése, és ehhez képest az esetlegesen szükséges igazgatási intézkedések elfogadása az eljárások elhúzódásának megakadályozása érdekében. Ezáltal csökkenthetők azok az időtartamok, amelyek az elhúzódás szubjektív okai miatt állnak elő. Hiszen késedelmes bírói intézkedések, pervezetési hibák, a bíró betegsége és a tartós távolléte, valamint a nem megfelelő munkaszervezés is közrejátszik az ügyek elhúzódásában. Az igazgatási intézkedések mellett előremutató megoldási módszerek is alkalmazásra kerülnek. Ilyenként említhetők az ebben a tárgyban tartott szakmai értekezletek a szakmai kérdések megvitatására, adott esetben témafelelősök kijelölése mellett. A hatályon kívül helyezési okok elemzése és ezek megvitatása. A kitűzési gyakoriság előírása és ennek ellenőrzése, a soronkívüliség elrendelése. A bírósági fluktuációt és létszámhiányt ellensúlyozó megoldást jelenthetnek a kirendelések, valamint a humán erőforrásban rejlő szabad kapacitás szétosztása. Az eljárást gyorsító technikák összefoglalása és megosztása is az elhúzódások megelőzését szolgálja.

Az általános elnökhelyettes irányítása és ellenőrzése alá tartozó szervezeti egységek és személyek

A Fővárosi Törvényszék SZMSZ 6.5.19. pontja szerint az általános elnökhelyettes irányítása és ellenőrzése alá tartozó szervezeti egységek és személyek a Fővárosi Törvényszék Könyvtára,

az Elnöki Kezelőiroda, valamint a Fővárosi Törvényszék Oktatási csoportja és az oktatásfelelős

A Fővárosi Törvényszék SZMSZ 6.5.20. pontjában rögzítettek szerint a könyvtár a fiókkönyvtárakkal és a letéti könyvtárakkal együtt működik, mint helyi feladatkörű jogtudományi szakkönyvtár. Külön gyűjteménye a Nemzetközi és Európai Uniós Jogi Dokumentációs Központ. Magában foglalja a Fővárosi Törvényszék Jogi Szakkönyvtárát, melynek saját szervezeti és működési szabályzata 2020.El.I.A.1/25. szám alatt kiadott, a Fővárosi Törvényszék 8. számú szabályzata, valamint a Fővárosi Törvényszék Dolgozóinak Közkönyvtárát is, melynek saját szervezeti és működési szabályzata a 2020.El.I.D.8/7. szám alatt kiadott, a Fővárosi Törvényszék 40. számú szabályzata.

A vezető könyvtáros munkáját két könyvtáros segíti. A Markó utca 27., I. emelet 38. szám alatt található FT Jogi Szakkönyvtára biztosítja a Fővárosi Törvényszék épületében működő szervezeti egységek, valamint a Büntető Kollégium Katonai Tanácsa és a Cégbíróság könyvtári ellátását, és mint központi könyvtár szolgáltatásait elérhetővé teszi a Fővárosi Törvényszék illetékessége alá tartozó valamennyi bíró és igazságügyi alkalmazott számára. Lehetőség van helyben olvasásra, amint kölcsönzésre és előjegyzésre is. Biztosított a fénymásolás, nyomtatás, szkennelés. Igen hatékony könyvtárhasználatot tesz lehetővé az, hogy a bírósági dolgozók számára biztosítják a jogi online adatbázisok elérését, a legfrissebb megjelenésekről, új beszerzésekről rendszeres tájékoztatást adnak. A Fővárosi Törvényszék belső intranetes felületén elérhetővé teszik az egyes folyóiratok tartalomjegyzékeit, az Európai Uniós jogi adatbázisokat. Külön Hírlevélben adnak tájékoztatást a szakkönyvtár újdonságairól, a legújabb online kiadványokról. A Hírlevélben rendszeresen feltüntetik az OBH által előfizetett adatbázisok, valamint egyéb online folyóiratok elérhetőségét és tartalomjegyzékeit. Mindezek a szolgáltatások alkalmasak arra, hogy nemcsak a bírák, hanem a bírósági fogalmazók és a bírósági titkárok is hasznosítani tudják mindazt az ismeretanyagot, ami ezen szolgáltatásokon keresztül részükre helyben biztosított. Nemcsak a szakmai gyakorlatokhoz, a bírói szakvizsgára való felkészüléshez nyújtanak segítséget ezek a könyvtári szolgáltatások, hanem a szakjogászi tanulmányokat folytató kollégák is hasznosítani tudják akár a szakdolgozatok elkészítése, akár szakmai kutatás során. A könyvtár patinás elhelyezkedése folytán a szakmai programok mellett kulturális rendezvények színhelye is. A 2024. szeptember 21. napján megrendezett Kulturális Örökség Napján idén is aktív szerepet vállalt az FT Jogi Szakkönyvtára. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan nagy volt az érdeklődés az esküdtszéki terem és a bíróságtörténeti tárlat mellett a könyvtár gyűjteménye, valamint az új, jogtörténeti kiállítás iránt is, amely a Léderer-féle gyilkosságról készült. Támogatni kívánom a könyvtár ilyen széles körű és sokrétű megjelenési formáját és jelenlétét a bírósági dolgozók életében.

A Markó u. 25., I. emelet 113. szám alatt található Fővárosi Törvényszék Dolgozóinak Közkönyvtára a FT Jogi Szakkönyvtárának fiókkönyvtára. Közkönyvtári feladatokat ellátó, de nyilvános szolgáltatásokat nem nyújtó könyvtár. Feladata, hogy általános gyűjtőkörének megfelelő, alapvető könyvtári ellátást nyújtson, a könyvtári állomány gyűjtésével, feltárásával, megfelelő tájékoztatással és szolgáltatásokkal segítse elő az olvasók általános műveltségének gyarapodását, igényes szórakozását.

Az **Elnöki Kezelőiroda** a Markó utca 27. II. emelet 16. szám alatt és annak előterében helyezkedik el, 10 fő dolgozik itt. A szervezeti egységet ugyanaz a bírósági ügyintéző vezeti 2016. március 1. óta, jelenleg már csoportvezetői kinevezéssel. 2024. április 1. óta a helyettesítési feladatokat bírósági irodavezetőnek kinevezett tisztviselő látja el. Négy fő vesz részt az igazgatási iktatásban, két fő látja el a 12 fős Személy- és munkaügyi Főosztály teljes iratkezelését, két fő pedig kézbesítési feladatokkal megbízott írnok, akik a kézbesítések mellett

az irodavezető által kiadott írnoki feladatokat is elvégzik. Immáron több éve azonos személyi összetétellel működik a kezelőiroda.

Az Elnöki Kezelőiroda évek óta fizikai elhelyezési gondokkal küzd, aminek következtében az épületben három különböző helyen oldható csak meg az elnöki iratok elhelyezése és tárolása. A II. emelet 16. szám alatt jelenleg a 2021-2024 közötti és a folyamatos elnöki iratok találhatóak. Az előtérben tárolják 1996-tól a megszűnt személyi anyagokat, valamint a közel 2300 dolgozó élő személyi anyagát. Külön szekrényben őrzik a budapesti ingatlanok utcajegyzéke szerinti ingatlanforgalmi kimutatásokat kerületekre lebontva.
A Fővárosi Törvényszék közjegyzői iratokat kezelő iroda és törvényszéki végrehajtói irattár (II-es irattár) szolgál a 2018-2019-2020 évek igazgatási anyagai tárolására. Itt őrzik 1955-től kezdődően napjainkig a bírósági dolgozók megszűnt személyi anyagait, a büntetés-végrehajtási iratokat, valamint a közjegyzői iratokat.
A Fővárosi Törvényszék központi (I-es) irattárában találhatóak 2001-től az igazgatási iratok.

Ez az iratmennyiség folyamatosan és állandó jelleggel megtelíti az irodai helyiségeket, az előtereket és az iroda irattári helyét is. Évenkénti rendszerességgel zajlik az elnöki iratok selejtezése, azonban az iratmennyiség nem teszi lehetővé, hogy az iratok megfelelően elkülönítve, rendezetten, és úgy kerüljenek irattározásra, hogy egyrészt biztosított és egyszerű legyen az iratkezelés, ugyanakkor a II. emelet 16. szám alatti helyiségekben ne akadályozza és ne nehezítse meg a kezelőirodai munkát. Ennek érdekében éppen a pályázatírás alatt sikerült azt megszervezni, hogy a II-es irattárban üres rakodópolcok kerültek kialakításra az irattározandó 2021-es elnöki ügyiratoknak, valamint a kezelőiroda vezetőjével kiválasztásra kerültek azok, a II-es irattárban őrzött ügycsoportok, amelyek a Fővárosi Törvényszék Bajza utcai épületegységében lévő üres helyiségekbe átvihetők, ezáltal pedig a II. emelet 16. szám alatti helyiségekben tárolandó igazgatási iratok áttekinthetőbb és megnyugtatóbb elhelyezése oldható meg.

Az Elnöki Kezelőiroda az elnöki ügykezelés mellett ügyfélfogadást is tart, ami problematikus, mert egy helyen, egy időben, bírósági dolgozóknak és külső ügyfeleknek biztosítják ezt ott, ahol egyébként a kezelőirodai dolgozók munkavégzésének a helye is van. Az iktatás, az iratok átvétele, különösen a gazdasági hivatal iratainak kezelése fokozott odafigyelést és pontosságot igényel.

A 2015 óta használatos EIR program használata kapcsán mindennapos nehezítettséget jelent az, hogy az EIR programban nem szerepel az elnöki irat holléte. Emiatt a kézbesítők sokszor keresik az elnöki iratot, ami időveszteséggel jár az egyéb irodai munkavégzést érintően.

A Fővárosi Törvényszék Hivatali kapujáról történő letöltés mind a mai napig jelentős munkaterhet ró az irodavezetőre. Észszerű megoldásként merült fel korábban a Fővárosi Törvényszék Postázójában dolgozó valamely jogi asszisztens végzettségű munkavállaló besegítése, figyelemmel arra, hogy a papír alapon érkező levelek, beadványok száma jelentősen csökkent, valamint munkaterhük az e-tértivevény miatt is enyhült. Megoldást jelentene az is, ha a peres ügyekbe tartozó iratok, beadványok nem a Fővárosi Törvényszék Hivatali kapujára, hanem a BIIR-be érkeznének. A Hivatali kapu kezelésének racionalizálási, optimalizálási lehetőségeinek tárgyában 2023-ban a belső ellenőrzés tanácsadás keretében fogalmazott meg javaslatokat. Annak nyomán intézkedési terv készült, melyben megfogalmazásra került rendszeres egyeztetés megszervezése az Elnöki Kezelőiroda ügyrendjének, a hivatali kapu eljárásrendjének kidolgozása érdekében.

Fontosnak tartom azt, hogy folyamatos legyen a kapcsolattartás az elnöki kezelőiroda vezetőjével annak érdekében, hogy a felmerülő problémákra minél előbb megoldást találjunk, hiszen a kezelőiroda megbízható, pontos, naprakész működése alapvetően meghatározza az elnökség és az egész bíróság működését, tevékenységét. Elsődleges a fizikai elhelyezés és az abból eredő nehézségek, illetve feladatok megoldása, ami nem kezelhető elszigetelten és a törvényszéki irattárak állapotától függetlenül. A téma fontosságát jelzi az, hogy a Fővárosi Törvényszék Elnökének 2024. évre kitűzött céljai között szerepel az Elnöki kezelőiroda irattározott iratainak a Fővárosi Törvényszék központi irattárának kezelésébe történő átadásának, valamint az elnöki iratok selejtezési lehetőségeinek átfogó vizsgálata.

Alaposabb átgondolást igényel a kezelőirodai dolgozók gyakorlatorientált képzése az ügyfélfogadás, az ügyfelekkel való kommunikáció és viselkedés terén, akár kiterjesztve ezt a büntető, polgári, közigazgatási és munkajogi ügyszakokban működő kezelőirodák dolgozóira is, melynek során az adatvédelmi előírások betartására, és azoknak a mindennapi ügymenetben történő magabiztos alkalmazására is célszerű figyelemmel lenni. Fontosnak tartom azt, hogy rendszeresek legyenek ezek a képzések, tekintettel az igazságügyi alkalmazottak nagyfokú fluktuációjára. Emellett pedig a hangsúly ne a vonatkozó szabályok, szabályozók egyoldalú ismertetésén legyen, hanem gyakorlati példák, konkrét esetek, ténylegesen is megtörtént események megvitatásán, közös megbeszélésén, akár egyfajta szerepjáték formájában történjen.

Fontosnak tartom azt, hogy megtörténjen az Elnöki Kezelőirodát érintően is az elektronikus ügyintézéssel, különösen az EIR, a BIIR, illetve a telekommunikációs eszközök használatával, valamint kiemelten a hivatali kapura érkező dokumentumok kezelésével kapcsolatos gyakorlat áttekintése. Ennek eredményeként pedig meg kell tenni a felmerült problémák megoldásához szükséges intézkedéseket, illetve kezdeményezéseket.

Oktatásfelelős, a Fővárosi Törvényszék Oktatási csoportja

A Fővárosi Törvényszék SZMSZ 6.5.21. pontja szerint a FT oktatásfelelőse a FT oktatási szabályzatában foglaltaknak megfelelően látja el a feladatait. Munkáját az Oktatási csoport, ezen belül oktatásszervezők segítik.

A Fővárosi Törvényszék Elnöke a 2023.El.I.D.19/45. számon adta ki a bírák és igazságügyi alkalmazottak oktatásáról szóló 16. számú szabályzatot, ami 2023. november 1-től hatályos.

A Fővárosi Törvényszék képzései minden évben az adott évre elfogadott oktatási terv szerint, továbbá a Fővárosi Törvényszék vezetése és a szervezeti egységei által megfogalmazott képzési igényeknek megfelelően valósulnak meg, összhangban az Országos Bírósági Hivatal Magyar Igazságügyi Akadémia (a továbbiakban: MIA) képzési tervével. Formáját tekintve általános az elektronikus oktatás, online formában a Skype for Business alkalmazás helyett egyre inkább a Microsoft Teams platform használata válik általánossá, mely lehetővé teszi az értekezleten történő részvétel naplózását. Emellett az e-learning oktatások a MIA CooSpace felületén valósulnak meg. A 2023. évre ütemezett helyi képzések közül a regionálisan meghirdetett képzések a könnyebb elérhetőség miatt, illetve az egész napos kötelező képzések takarékossági szempontok okán online valósultak meg. Emellett személyes jelenléttel is zajlottak képzések az Oktatási Központban. A képzés megvalósítási formáját alapvetően az érintett szakmai vezető, illetve szakmai felelős, valamint a képzés tartalma, sajátosságai határozzák meg, gazdasági szempontokat is szem előtt tartva.

A Fővárosi Törvényszék szervezésében 2023. évben 29 különböző témakörben 52 képzési napon helyi képzés, 6 témakörben 21 képzési napon helyi-regionális képzés, továbbá 20 témakörben 35 tanulóköri oktatás 142 képzési napon valósult meg. A képzéseken összesen 2090 fő vett részt, melyből 407 fő bíró, 363 fő bírósági titkár, 405 fő bírósági fogalmazó, 357 fő bírósági ügyintéző és 558 fő egyéb igazságügyi alkalmazott volt. A helyi képzéseken részt vevő bírák száma közel azonos a 2022. évi létszámadatokkal, a bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részvételi száma kissé csökkent, míg a bírósági ügyintézőké növekedett. Az egyéb igazságügyi alkalmazottak létszáma a 2022. évihez képest alacsonyabb, ennek oka, hogy 2023. évben nem merült fel annak szükségessége, hogy jelentős létszámú célcsoport számára szervezzünk helyi, kötelező képzést (mint pl. 2022. évben „Az elektronikus tértivevény használta" című képzés, valamennyi elektronikus tértivevényt rögzítő írnok és tisztviselő részvételével). 2023. évben a MIA szervezésében 42 kötelező és 125 ajánlott olyan központi képzés valósult meg, melyeken a Fővárosi Törvényszékről és az illetékességi területéről összesen 2488 fő vett részt. Ebből 1483 fő bíró, 809 fő bírósági titkár, 95 fő bírósági fogalmazó, 20 fő bírósági ügyintéző és 81 fő egyéb igazságügyi alkalmazott volt. A központi képzések számának emelkedésével még inkább háttérbe szorultak a helyi szinten megvalósuló oktatások, a részvételi hajlandóságot a központi képzésekért igénybe vehető képzési kedvezmény jobban ösztönzi.

Fontosnak tartom azt, a Fővárosi Törvényszéken 2023-ban már gyakorlattá vált korábbi stratégiai jelentőségű célkitűzés változatlan szem előtt tartását, hogy a szervezetben felmerülő, tényleges képzési igényeket folyamatosan nyomon követjük, és a tervezetthez képest változó képzési szükségleteket rugalmasan elégítjük ki. Hangsúlyosak kell, hogy maradjanak a gyakorlat által igényelt szakmai képzések, a szakmai kompetenciák fejlesztése, és a helyi képzési igényekhez igazodó, specifikus gyakorlat bemutatása is.

Kiemelt figyelmet kell fordítani változatlanul arra, hogy – a párhuzamosságok elkerülése érdekében – a helyi képzések szakmai tartalma a központi képzésekhez képest eltérő legyen. Fontos, hogy a szakmai képzések a teljes szervezetrendszer képzési igényét lefedjék. Az Oktatási Csoport a szakmai képzésekhez széleskörű hozzáférést biztosít. Az elektronikus képzések általánossá válása, a célcsoportok kiterjesztése tágabb körben teszi lehetővé az oktatást. Változatlanul szempont kell, hogy legyen az, hogy a meghirdetett képzésekre érkezett jelentkezések ne kerüljenek elutasításra, egyes esetekben más képzési napokra történő átütemezéssel biztosítható a részvétel, a pótjelentkezés pedig több alkalommal is meghirdethető. Különösen az igazságügyi alkalmazottak képzései kapcsán indokolt fenntartani azt a gyakorlatot, hogy a képzések szakmai tartalmának meghatározása jellemzően a gyakorlat által megkívánt fél napos időtartamra korlátozódjék. Ezáltal a hatékonyság megőrzése mellett a munkából történő távollét a szükséges mértékre csökkenthető, amit egyes képzések online jellege is támogatni tud.

A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény bíróságokat érintő rendelkezéseinek megvalósulása

A családon belüli erőszak és az áldozatvédelem az utóbbi években hangsúlyozottan társadalmi fókuszponttá váltak. Kiemelten fontos, hogy a családon belüli erőszak áldozatai szakszerű, jogszerű és időszerű jogvédelemben részesüljenek. Nemcsak a közvélemény és a sajtó tanúsít fokozott érdeklődést ezen történések kapcsán, hanem a jogalkotás is folyamatosan reagál a felmerülő és jogi eszközökkel kezelhető helyzetekre. 2009. október 1. napjától hatályos a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Hketv.), amelynek értelmében a megelőző távoltartás elrendeléséről a bíróság

polgári nemperes eljárásban dönt. Az eljárásra a bántalmazott életvitelszerű tartózkodási helye szerinti járásbíróság illetékes. A törvény bíróságokat érintő rendelkezéseinek alkalmazása fővárosi viszonylatban nagyfokú terhet jelent. 2019. május 28. napjával lépett hatályba a Fővárosi Törvényszék elnökének 2018.El.I.D.12/12. számú elnöki intézkedése, amely úgy rendelkezett, hogy a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon a Budai Központi Kerületi Bíróság Nyomozási Bírói Csoportjának a valamennyi kerületi bíróságra kirendelt bírái járnak el a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény szerinti távoltartással kapcsolatos, bírósági hatáskörbe tartozó ügyekben a Fővárosi Törvényszék illetékességi területén lévő valamennyi kerületi bíróságra kiterjedően. Az elmúlt években megnövekedett munkateher napjainkra oda vezetett, hogy már a 2024. évi téli ítélkezési szünetben (különösen a karácsonyi ünnepeket érintő hatnapos munkaszüneti napok okán) a Budai Központi Kerületi Bíróság Nyomozási Bírói Csoportja nem tudja vállalni a távoltartási ügyek intézését. Emiatt a Fővárosi Törvényszék elnöke a 2024. november 15-én meghozott 2018.El.I.D.12/17-I. számú elnöki intézkedésben akként rendelkezett, hogy 2024. évi téli ítélkezési szünet időtartama alatt (2024. december 24. napjától 2025. január 1. napjáig) a Budai Központi Kerületi Bíróság Nyomozási Bírói Csoport bírái kizárólag a Budai Központi Kerületi Bíróság illetékességébe tartozó, a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény szerinti megelőző távoltartás elrendelésére irányuló nemperes eljárásokban járnak el. Ennek következtében a többi kerületi bíróságnak magának kell megszerveznie erre az időre a megelőző távoltartási ügyek ügyeleti rendben történő intézését. Ez a helyzet egyúttal azt is jelzi és előrevetíti, hogy a közeli jövőben, már 2025 első félévében jól átgondolt, hatékony és megfelelő megoldást kell találni ebben az ügytípusban, tekintettel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék területén működő valamennyi kerületi bíróságot érinti.

A Hketv. bíróságokra vonatkozó rendelkezéseinek az alkalmazása változatlanul komoly kihívást és nagyfokú terhet jelent. A kiindulópont az, hogy a törvény három napos, illetve három munkanapos elintézési határidőket határoz meg. A felek részletes személyes meghallgatása ki kell terjedjen nem csupán a bántalmazó cselekmény feltárására, hanem az erőszakhoz vezető, megelőző körülmények tisztázására is. Ennek következtében a személyes meghallgatás időigényes és fokozott körültekintést igényel. Szükség esetén biztosítani kell azt, hogy a bántalmazó és a bántalmazott egymással ne találkozhasson a bíróság épületén belül. Ez lépcsőzetes időpontra való idézésekkel oldható meg, ugyanakkor azonban szükségessé teszi a biztonsági személyzet jelenlétét, esetenként igénybevételét. Az eljárás több felet is érinthet, tanú és kiskorú gyermek meghallgatására is sor kerülhet. A törvény azonnali döntéshozatalt ír elő, ami jelenti a határozat egyidejű írásba foglalását, kihirdetését és kézbesítését is. Ezáltal a megelőző távoltartás elrendelésével kapcsolatos ügyintézés akár egy teljes napot is igénybe vehet. A bírói döntésnek kiemelkedő súlya van, az elrendelt távoltartás időbeli hatálya alatt a bántalmazó szülői felügyeleti joga szünetel, és a kapcsolattartás jogával sem élhet kiskorú gyermekével. A megelőző távoltartás korlátozza a bántalmazó tartózkodási szabadságát és a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát is. Ezeket a nemperes eljárásokat az ítélkezési szünet alatt is le kell folytatni, emiatt nyáron folyamatos ügyeleti rendszer biztosítása szükséges, azzal, hogy a heti pihenőnapokon és a munkaszüneti napokon a Budai Központi Kerületi Bíróság Nyomozási Bírói Csoport bírói járnak el. Az idei téli ítélkezési szünetben pedig mind a hat kerületi bíróság maga kell megszervezze és biztosítania a téli ítélkezési szünet alatti heti pihenőnapokon és munkaszüneti napokon is a készenlétet, illetve az ügyeletet (bíró, jegyző és irodai alkalmazott tekintetében is). Rögzítendő ugyanakkor, hogy a Fővárosi Törvényszék SZMSZ 27.7.2.da) pontja alapján három meghallgatással járó ideiglenes vagy megelőző távoltartásos ügy intézése, mint a bíró tárgyaláson kívüli tevékenysége, egy tárgyalási napként számolható el.

Már a Fővárosi Törvényszék korábbi általános elnökhelyettese, dr. Ocskó Katalin 2020. augusztus 18-án keltezett pályaművében felvetette és szükségesnek látta egy új, önálló csoport létrehozását, amely kizárólag a megelőző távoltartás elrendelésére irányuló bírósági nemperes eljárásban járna el az egész főváros területére kiterjedően. Az új csoport létesítéséhez a Bszi. 18. § (4) bekezdés, a 21. § (4) bekezdés és a Hketv. 13 § (3) bekezdés módosítására lenne szükség akként, hogy – hasonlóan a BKKB-n működő Nyomozási Bírói Csoporthoz – az egész főváros területén egy járásbírósághoz (vagy esetleg a törvényszékhez) rendelt szervezeti egységnél lehessen előterjeszteni ezen kérelmeket. Ez természetesen ma is jogalkotói kompetencia. Ugyanakkor azonban napjainkra még sürgetőbbé vált a kérdés megnyugtató rendezése. Ennek érdekében élni kell azzal, az utóbbi napokban adódott lehetőséggel, hogy az igazságügyi kormányzat kinyilvánított szándéka, hogy a hatékonyság növelése érdekében változtatásokat hajtson végre a bírósági szervezet működésében. 2023. március 30-án a Fővárosi Törvényszék Általános Elnökhelyettese (2022.El.I.I.80/41. számon) részletes statisztikai adatokkal kiegészített jogszabály-módosító javaslatot már előterjesztett annak érdekében, hogy kerüljön kijelölésre egy, az egész fővárosra kiterjedő illetékességgel rendelkező kerületi bíróság, amely a megelőző távoltartásos ügyeket ügyeleti időszakban – a nyomozási bírói munkakörhöz és az ahhoz kapcsolódó ügyeleti rendhez hasonlóan – intézi. Az előterjesztésből jogszabály módosító javaslat nem lett – 2023.OBH.XXII.D.2/14. Ismételten konkrét, jól átgondolt és kidolgozott javaslatot kell tennünk, ami megfelelően beilleszthető mind a törvényszékek vonatkozásában az országos erőforrások megfelelő és hatékony elosztása, valamint ennek megfelelő szervezeti rend kialakítása, mind pedig a járásbíróságok terheltségének egységesítése, mint célkitűzések megvalósulása közé.

A megelőző távoltartásos ügyek intézése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a terület érzékenysége miatt különös szakértelemmel rendelkező családjogi bírák eljárása lehet indokolt, hiszen megfelelő kompetencia szükséges a bántalmazottakkal való kíméletes bánásmódhoz, a gyermekek, kiskorúak meghallgatásához és az esetlegesen agresszív viselkedést mutató bántalmazók kezeléséhez. Amennyiben kialakításra kerülne egy új, önálló csoport, a centralizált eljárás és ügyintézés megoldaná az idézések, határozatok kézbesítése körüli anomáliákat, jelentősen megkönnyítené és egyszerűsítené a társhatóságok, az eljáró rendőrkapitányságok ügyintézését és a velük való kapcsolattartást. Az sem elhanyagolható szempont, hogy mellőzhetővé válna a kerületi bírósági ügyeleti rendszer fenntartása, ezáltal a költséghatékonyság is megvalósulna. Amennyiben ugyanis a Hketv. szerinti megelőző távoltartási eljárásokkal kapcsolatos ügyeleti teendőket a fővárosban a hat kerületi bíróság látja el, úgy többletköltségeket eredményez a biztonsági személyzet biztosítása az egyes épületekben, az épületek fűtése esetleg hűtése, az ügyeleti tevékenységben résztvevő bírák részére a Bszi. 185. § szerinti ügyeleti díj megfizetése, az ügyeleti tevékenységben résztvevő jegyzők részére pedig az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. tv. 111. § szerinti ügyeleti díj megfizetése.

Összegzés

A pályamű elején a múltba tekintettem, most, a pályázatírás végéhez közeledve viszont a jövőbe nézek. Készen állok arra, hogy reménybeli vezetőtársaimmal konstruktív, nyílt párbeszéd mentén haladva végezzem munkámat valamennyi bírósági dolgozó megelégedésére. Úgy gondolom, hogy élettapasztalatom, valamint hosszú évtizedes, az ítélkezésben szerzett szakmai gyakorlatom segítségemre lesz abban, hogy a Fővárosi Törvényszék elnöki igazgatásában is megálljam a helyem. Az elnökségi munkamegosztás szerint rám háruló feladatkörök intézése során olyan alapossággal és körültekintéssel fogok eljárni, ahogyan tettem ezt az ítélkező

tevékenységem során. Mert ugyan igazgatási feladatokat fogok ellátni, továbbra is bíró vagyok és maradok. Kinevezésem esetén konstruktív és emberséges segítő együttműködésben képzelem el részvételemet az egész törvényszék vezetésében, valamennyi kollégium és szervezeti egység álláspontjának megismerésével, véleményének meghallgatásával, érdekeinek figyelembe vételével. Támogatni fogom a törvényszék elnökének vállalt célkitűzéseit, segítségére leszek az előirányzott feladatok és projektek megvalósításában, és a törvény által az elnökhelyettesre ruházott jogkörben a lehető legfelkészültebben fogok eljárni.

A feladat nagy és komoly felelősséggel jár. Ennek ismeretében kérem bírótársaimat, hogy támogatóan véleményezzék pályázatomat, az OBH Elnökétől pedig kérem pályázatom kedvező elbírálását.

Budapest, 2024. november 25.

Tisztelettel:

Vavrikné dr. Tripsánszki Ágnes